

Nem minden részfeladatot írunk le a feladatszövegben, többet fel kell ismerni a mellékelt dokumentumok alapján! A feladatokhoz a mintadokumentumok is a nyersanyagok között vannak.

Alapbeállítások: ahol a feladat szövege nem mond mást, ott a lapméret A4, a margók egységesen 2,5 cm-esek, a betűméret 12 pontos, a betűtípus Garamond. A szövegszerkesztési feladatokban a betűméreteket, térközöket, ... nem kell pontosan lemérni, de arányaiban a mintának megfelelőek legyenek, például ha a mintában nagyobb térköz látszik egy bekezdés előtt, mint mögött, akkor annak a megoldásban is nagyobbbnak kell lenni!

1. feladat: RIZA rizsesdoboz (60 pont)

A „RIZA” nevű rizsgyártó cég számára egy grafikai tervet kell készíteni. A mellékelt minta (do-bozminta.png) és a hozzávalók alapján készítsd el a rizses doboz tervét. A képet SVG formátumban mentsd el, rizsesdoboz néven. (Ha nem tudod SVG formátumban előállítani az ábrát, akkor raszteres képformátumban (pl. PNG) is beadhatod.)

A mintán elhelyeztük a MINTA szövegeket, valamint zajossá tettük. Ezt természetesen neked nem kell megtenni a megoldásodban. A minta bizonyos részeire nem tettünk zajt, onnan leolvasható, hogy milyen színeket kell használnod.

2. feladat: A rizsfajtákról¹ (55 pont)

Készítsd el a rizsfajtákat ismertető dokumentumot (A rizsfajtákról.docx) a mintának megfelelően!

3. feladat: Az indián rizs² (100 pont)

Készítsd el az indián rizsről szóló dokumentumot (Az indián rizs.docx) a mintának megfelelően!

A megfelelő helyeken a zöld szín valamilyen árnyalatát használd!

4. feladat: Hat érdekesség³ (85 pont)

Készítsd el a rizsről hat érdekességet közlő dokumentumot (Hat érdekesség.docx) a mintának megfelelően!

A megfelelő helyeken a kék szín valamilyen árnyalatát használd!

5. feladat: Rizstermesztés (100 pont)

A világ számos országában foglalkoznak rizstermesztéssel. Statisztikát vezetnek arról, hogy az egyes években mekkora területen termesztettek rizst. Ezen adatok egy része található meg a *rizs_nyers.xlsx* munkafüzetben, melyben az egyes országokra vonatkozó öt évenkénti (1965-2015) rizstermesztéssel kapcsolatos területadatok⁴ szerepelnek. Az adatok felhasználásával készítsd el a *rizs* munkafüzetet a következő elvárásoknak megfelelően!

Ha a feladat szövege mást nem említ, a megoldásodnak minden esetben olyannak kell lennie, hogy ha bármelyik kiindulási adat megváltozna, akkor az eredmények is automatikusan kövessék ezeket a változásokat! Ha a feladat egy számítást egy tartomány összes cellájára elvár, akkor csak a

¹ <https://foodandwine.hu/2015/06/24/tokeletes-rizs-minden-amit-a-rizsfozesrol-tudni-akartal/>
<https://pixabay.com/images/id-40282/>

² <https://www.agronaplo.hu/szakfolyoirat/2008/02/szantofold/az-indian-rizs-es-termesztese>
<https://hu.wikipedia.org/wiki/Vadrizs>

³ <http://www.frisspufi.hu/eletmod-blog/2017-06-29-7-erdekesség-a-rizsrol>

⁴ Forrás: <http://www.fao.org/faostat/en/#data/QC>

másolható (tehát a tartomány egy cellájában megadott, és az összes többi cellára lemásolt) képletért kaphatod meg a maximális pontszámot!

Két feladatnál (ezt a megfelelő feladatnál jelezzük) a megoldásod többet ér, ha nem használsz segédcellát, de a szükséges kritériumtartomány (szűrőtartomány) felvétele nem jár pontvesztéssel. Amennyiben egy műveletet csak az adatok egy logikailag elkülöníthető részére kell elvégezni, akkor ezek azonosításához nem használhatod fel, hogy ezek az adatok aktuálisan a táblázat mely celláiban helyezkednek el (a megoldásnak tehát például egy – korrekt – rendezést követően is helyes eredményt kell adnia).

A formátumot mindenütt a minta alapján állítsd be! Figyelmesen dolgozz, mert a későbbi, számítási feladatok megoldhatósága függhet attól, hogy megfelelően állítod-e be az egyes cellákat! A minták nem (feltétlenül) a helyes eredmények felhasználásával készültek, de általánosan jellemző, hogy az oszlopok mindenütt a szükséges szélességűek, a rovatfej (fejléc) félkövér, szükség esetén több soros, tartalma a cella közepére igazodik, és görgetéskor is látszik. Az egyedi formázási elvárások mindig az adott részfeladatban szerepelnek.

- A. Hozd létre a *rizs* munkafüzetben az *országoként* munkalapot a *rizs_nyers.xlsx* fájl adatainak felhasználásával! A forrásban szereplő értékeket a minta szerinti helyen és formában jelenítsd meg! Törekedj arra, hogy ezt az egyes értékek típusának megtartásával érd el! (A mintán látható, de a forrásban nem szereplő oszlopokat majd a későbbi feladatok során kell létrehoznod.)

A formátumot a minta szerint állíts be, görgetéskor az első két oszlop és az első két sor legyen mindig látható!

- B. Az *országoként* munkalapon az utolsó ország adatai alatt a minta szerinti módon jelenítsd meg, hogy hány hiányzó adat van az egyes években!
- C. Az *országoként* munkalap N oszlopában határozd meg, hogy hány százalékkal változott a rizsföldek területe az egyes országokban 2015-ig az 1965-ös adatokhoz képest! Például ha egy országban 1965-ben *200 ha* volt a terület, 2015-ben pedig *240 ha*, akkor az N oszlopban *20%* jelenjen meg. Ha viszont a 2015-ös adat *160 ha*, akkor az érték *-20%* legyen! Az eredményt százalék formátumban, két tizedesjegy pontossággal jelenítsd meg! Ha az 1965-ös vagy a 2015-ös adat valamelyike nem ismert, akkor az N oszlopbeli cella is maradjon üresen! (A megoldás során kihasználhatod, hogy melyik oszlopokban található a két szóban forgó évhez tartozó adatok.)
- D. Érd el, hogy az előző feladatrészben kiszámított N oszlopbeli értékek automatikusan
- piros betűkkel jelenjenek meg, ha több mint 50%-kal csökkent a rizsföldek területe az 1965-ös adathoz képest 2015-re;
 - zöld betűkkel jelenjenek meg, ha a rizsföldek területe több mint 3-szorosára nőtt 1965-től 2015-ig!

(A megoldáshoz felhasználhatod az előző feladatrészben kiszámított értékeket, de anélkül is megoldhatod ezt a feladatrészt.)

- E. Érd el, hogy a táblázatban az egy-egy országhoz tartozó három legnagyobb érték automatikusan halvány narancssárga háttérszínnel jelenjen meg! (Ha valamelyik ország esetén több évben is a harmadik legnagyobb volt a rizsföldek területe, akkor ezek háttérszínét is formázd! Tehát az adatok egyenlősége esetén előfordulhat, hogy egy-egy ország esetén több adat is ki van emelve.)
- F. Az *országoként* munkalapon az utolsó adatsor alatt a minta szerinti helyen válaszolj az alábbi kérdésekre! (A megoldásban kihasználhatod, hogy a 2015-ös adatok melyik oszlopban helyezkednek el.)

- a. A táblázatban nyilvántartott adatok alapján hány országban termesztettek rizst 2015-ben? Egy ország az adott évben rizstermesztő országnak minősül, ha szerepel a táblázatban, ismert a 2015-ös területi adat, és az adat nem 0. (
- b. Melyik országban volt legnagyobb a rizstermesztő területek nagysága 2015-ben? (Feltételezhető, hogy a maximális rizstermesztő területtel rendelkező ország neve egyértelmű, nincs két egyformán maximális érték.) Megoldásod több pontot ér, ha nem használsz segédcellát.
- G. Hozz létre egy új munkalapot *kontinensenként* néven! A munkalap A oszlopában a 2. sortól kezdődően jelenítsd meg a kontinensek neveit! A kontinensek nevei a *kontinensek.txt* fájlban találhatóak.
A munkalap első sorában a B oszloptól kezdődően jelenítsd meg az *országokként* munkalapon található évszámokat! Ha egy évszám az *országokként* munkalapon módosul, akkor a *kontinensenként* munkalapon lévő évszám is kövesse a változást! (Vagyis a *kontinensenként* munkalap B1-es cellájának tartalma mindig az *országokként* munkalap C2-es cellájával, a *kontinensenként* C1-es cellája a másik munkalap D2-es cellájával, ... egyezzen meg.)
- H. A *kontinensenként* munkalapon határozd meg, hogy évente összesen mekkora területen termesztettek rizst az egyes kontinenseken! Az *országokként* munkalapon minden ország esetén a kontinens kódja van feltüntetve, ennek segítségével kell beazonosítani, hogy melyik ország melyik kontinenshez tartozik⁵. A kontinensek kódjai a kontinens nevének első két betűjéből állnak. A megoldásodnak akkor is helyesnek kell lennie, ha a kontinens nevét később megváltoztatják. (Feltételezhető, hogy a kontinensek neve mindig legalább két betűből áll.)
Megoldásod több pontot ér, ha nem használsz segédcellát.
- I. Az előző feladatrészen kiszámított értékek felhasználásával készítsd el a minta szerinti diagramot! A diagramot egy *diagram* nevű, diagram típusú munkalapon helyezd el! (Ha az előző feladatrészt nem tudtad megoldani, akkor tetszőleges, 250 000 és 145 000 000 közötti számadatokkal töltsd fel a táblázatot. Ha van rész megoldásod a feladathoz, de nem minden adatra, akkor készíts egy másolatot a *kontinensek* munkalapról, és azt töltsd fel tetszőleges számadatokkal a diagram elkészítéséhez.)

⁵ Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Kontinensek_%C3%A9s_orsz%C3%A1gok_list%C3%A1ja